

Motion till riksdagen

2022/23:2108

av **Nicklas Attefjord m.fl. (MP)**

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv enligt tabell A i motionen.

Motivering

Tabell A. Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader	7 591 264	409 000
1:2 Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd	38 432 392	100 000
1:3 Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser	6 926 037	2 455 000
1:4 Lönebidrag och Samhall m.m.	20 830 367	±0
1:5 Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige	131 059	±0
1:6 Europeiska socialfonden m.m. för perioden 2014-2020	2 414 000	±0

1:7	Europeiska socialfonden plus m.m. för perioden 2021–2027	550 000	±0
1:8	Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering	43 666	±0
1:9	Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen	81 327	±0
1:10	Bidrag till administration av grundbeloppet	59 956	±0
1:11	Bidrag till Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	8 303	±0
1:12	Bidrag till lönegarantiersättning	1 678 000	±0
1:13	Nystartsjobb, etableringsjobb och stöd för yrkesintroduktionsanställningar	8 129 311	±0
1:14	Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare	1 119 813	432 000
1:15	Omställnings- och kompetensstöd genom den offentliga omställningsorganisationen	1 000 000	±0
2:1	Arbetsmiljöverket	819 020	±0
2:2	Arbetsdomstolen	35 798	±0
2:3	Internationella arbetsorganisationen (ILO)	33 722	±0
2:4	Medlingsinstitutet	57 683	±0
2:5	Myndigheten för arbetsmiljökunskap	49 968	±0
2:6	Regional skyddsombudsverksamhet	112 000	±0
Summa		90 103 686	3 396 000

Sammanfattning

Vi välkomnar att regeringen valt att låta de förbättrade reglerna som gällt under pandemin för arbetslöshetsförsäkringen ska fortsätta att gälla. Däremot är vi bekymrade för en hel del annat i budgeten. Vad gäller arbetsmarknadsinsatser stramas arbetsförmedlingens anslag åt, liksom arbetsmarknadsprogrammen. En satsning görs på praktikplatser. Tanken tycks vara att bara man kommer snabbt ut i något löser resten sig självt, men insatser som är personalintensiva för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden är väldigt angeläget.

Arbetsmarknadspolitikerna kräver långsiktighet och projekt som visat bra effekt behöver få fortsätta. I den nya omstöpningen Arbetsförmedlingen går igenom krävs att

fokus är på långsiktigt verksamma insatser för dem som är i behov av dem. Miljöpartiet vill särskilt lyfta behovet av fler jobb och insatser för utrikesfödda kvinnor.

Funktionshinderrörelsen är också oroade för att hjälp och stöd har skurits ned. Arbetsförmedlingen och de arbetsmarknadspolitiska programmen ska vara till för dem som har behov och måste vara utformade därefter.

Tillräckligt med resurser för grunduppdrag och personalintensiva insatser för långtidsarbetslösa

För långtidsarbetslösa är tillgången till personalinsatser verkligen viktigt, inte minst för utlandsfödda som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta bör vara huvuduppdraget. Kritik har lyfts, inte minst från AFs tidigare analyschef Annika Sundén som pekar på att digitala satsningar tar en stor del av resurserna och inte nödvändigtvis kommer de grupper som mest är i behov av insatser till del.

Hon har också pekat på att en viktig utvärderad insats med gott resultat för långtidsarbetslösa kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden ej har fortsatt drivas på grund av att man ansett det alltför personalintensivt. Detta trots att det är en mycket stor skillnad i resultat mellan denna metod och andra. Vi anser att en utredning behövs av arbetsförmedlingens internkostnader och hur medelsbehovet ser ut för att kunna ge den personaltäta insats som krävs för att effektivt arbeta med långtidsarbetslösa baserat på den kunskap som finns. Samt att uppdraget kopplat till långtidsarbetslösa bör göras tydligt. Vi anser inte att anslaget i nuläget bör sänkas vilket regeringen föreslår. Anslaget bör ligga på 8 md. Vi avsätter därför i förhållande till regeringens förslag 409 mk för 2023, 812 mk för 2024 och 714 för 2025

Feltänkande angående effektiviseringar av de arbetsmarknadspolitiska programmen.

Regeringen tycker att det finns utrymme för effektiviseringar av arbetsmarknadspolitiken. Regeringen säger att man vill prioritera kostnadseffektiva insatser som är "arbetsplatsnära" och skär därmed ner anslaget med 1,5 md. Vi tycker att det är ett feltänkande. Det finns stor oro för att de mer personalintensiva insatserna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden ska minska och även för försämrat stöd till personer med funktionsnedsättning. Vi säger därför nej till de neddragningar regeringen gör med 1,5 miljard för minskade medel för arbetsmarknadspolitiska program och insatser.

Helt fel att minska antalet kvotflyktingar

Även de minskningar som görs av anslaget med anledning av att man avser att minska kvotflyktingar vänder vi oss emot. Detta är en helt annan väg än den vi vill gå. Att ta emot kvotflyktingar har Sverige lång erfarenhet av och vi har alla möjlighet att fortsätta att ligga i framkanten när det gäller det gemensamma ansvarstagandet för människor som har det ytterst svårt och därför fått flyktingstatus som kvotflykting. Beloppen som regeringen minskar för kvotflyktingar anser vi därför bör återställas.

Utökning av riktade arbetsmarknadsutbildningar

Riktade arbetsmarknadsutbildningar har en viktig potential, och bör utökas. Detta är viktigt inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv och för kvinnor som står långt ifrån arbetsmarknaden och för att få beständig förändring. Tidigare nivå har skurits ner vilket beror på den nedskärning som gjordes när moderaterna och kristdemokraternas budgetförslag förra året gick igenom.

Vi vill satsa på korta yrkesutbildningar i kombination med språkstudier, särskilt riktade mot kvinnor och bristyrken. En intern utredning av behovet av utbildningar behöver göras på arbetsförmedlingen och jämställdhetsperspektivet behöver bli starkare än i dag. Vi avsätter tillsvidare 135 mkr ytterligare för det.

Ny satsning på lokala jobbspår och evidensbaserade modeller

För att bidra till insatser som leder till jobb vill Miljöpartiet se en satsning och utveckling på lokala jobbspår för vuxna enligt motsvarande modell som fungerar mycket väl för unga där arbetsgivare, Arbetsförmedling och kommuner jobbar tillsammans. Vi anser även att medel behövs för att ta tillvara och kunna erbjuda evidensbaserade modeller som prövats med goda resultat. Vi avsätter 470 mk fr om 2023.

Utredning för nyorientering av Samhalls uppdrag

Vi anser att Samhalls kommersiella uppdrag står i strid mot det sociala uppdraget. Konsekvenser av detta dubbla syfte har lyfts i olika sammanhang, individer har kommit i kläm och många frågor har ställts på sin spets. Miljöpartiet menar att uppdragets syften behöver separeras. Samtidigt bör det ses över huruvida de medel som Samhall i

dagsläget uppbär på ett bättre sätt ur individens perspektiv kan komma målgruppen till del. En utredning bör se över hur Samhall bättre kan motsvara behoven hos målgruppen.

Medlingsinstitutets uppdrag

Medlingsinstitutet har ett pågående uppdrag från regeringen att göra jämställdhetsanalyser av löneinkomster och andra inkomster som påverkar individers disponibla inkomster över livet. Det är bra och välkommet. Vi vill också att det i

Medlingsinstitutets uppdrag tydligare bör ingå att verka för jämställda löner.

Ge dem som flytt från Ukraina möjligheter till ett bra liv i Sverige

Miljöpartiet vill att de människor från Ukraina som omfattas av massflyktsdirektivet och har fått tillfälligt uppehållstillstånd ska omfattas av samma regler som asylsökande som beviljas uppehållstillstånd. De ska ha rätt till boende i en kommun och till etableringsinsatser såsom etableringsersättning, svenskundervisning och hjälp med att hitta ett arbete och utbildning. De ska också ha samma rätt till vård.

Fördubbla längden på etableringsprogrammet och större individanpassning

Miljöpartiet anser att etableringsprocessen i högre utsträckning måste anpassas till individens förmågor och behov. Asylsökande är ingen homogen grupp, utan kommer med olika förutsättningar och erfarenheter. Staten behöver ta ett större ansvar för etableringsprocessen och göra den mer individanpassad. Den som kan ska redan dag ett erbjudas ett snabbspår till ett yrke i linje med sin förmåga. Den som däremot är i behov av vård eller av andra skäl har en lång väg tillbaka till yrkeslivet måste erbjudas en sammanhållen och anpassad etableringsprocess. Därför vill vi att etableringsprogrammet, liksom statens ekonomiska ansvar, ska kunna omfatta fyra år. På så och sätt ökar möjligheterna till etablering för alla grupper. I detta syfte avsätts ytterligare 220 mk per år.

Nicklas Attefjord (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Marielle Lahti (MP)

